

Pit en stake

Als ik naar een ruil- of verkoopbeurs van prentkaarten ga, gebeurt het regelmatig dat één of andere kennis mij vraagt: „Kunt gij nog altijd iets vinden? Ge hebt toch al alles over Oostende en de kust!“. Ze vergissen zich en weten niet dat er zoveel kleine aspecten uit onze stads- en kunstgeschiedenis zijn die men praktisch uitsluitend terugvindt op niet-kommerciële prentkaarten. Zo vond ik vorige zaterdag nog enkele na-oorlogse prentkaarten op een ruilbeurs. Het waren kaarten die de strandverdediging van de Duitsers uit de Tweede Wereldoorlog voorstelden.

De bezetter vreesde vanaf 1943 een geallieerde invasie op ons strand. Daarom bracht hij er „Friese Ridders“, ijzeren en houten balken aan, soms met kleine landmijnen er bovenop.

Om onze kuststrook tot een verdedigingsgordel om te vormen, had men heel wat mankracht nodig. Ettelijke weerbare mannen -in de vakantieperiode waren daar ook heel wat studenten bij- moesten verplichte arbeidsdienst verrichten en putten graven en *staken*

Ijzeren en houten balken, die bij hoog water niet te zien waren.

in het zand -maar ook in bepaalde weiden- planten. Bij de bevolking kreeg deze verplichte arbeidsdienst dan ook heel vlug de naam van „Pit en Stake“. Het werd steeds een beetje spottend gezegd, want iedereen wist dat als de geallieerden

hier zouden landen, deze versterking hen toch niet zou kunnen tegenhouden. Veel Vlamingen werkten heel langzaam, en deden of ze de opdrachten niet verstonden. De Duitsers zagen hen dan ook als gepatendeerde luijaards.

Uitdrukking in taal doorgedrongen

Lang bleef het begrip „Pit en Stake“ nog bestaan, zoals „'t werken voor pit en stake“ (nutteloos werk doen) of „Peins je dat je werkt voor „Pit en stake?“ (erg langzaam werken). Ook in het Oostends woordenboek van Roland Desnerck troffen wij de uitdrukkingen met het begrip „Pit en stake“ aan.

Het is ten andere één van de weinige zaken waarmee de kustbevolking ook na de oorlog nog kon lachen. Zo was er bij de eerste carnavalstoet die in Oostende na de oorlog uitging een leutige groep die „Pit en stake“ voorstelde. Met spaden, kruiwagens en balken zeulden ze de straten door terwijl een paar Feldgendarmes hen steeds op de hielen zaten, zonder hen te kunnen grijpen, dit tot groot jolijt van de omstaanders.

Zo zie je maar hoe de oorlog en de carnaval van 1947 dankzij heel gewone prentkaarten mij nog eens voor de geest komen. Vandaar dit stukje.

Balken ingegraven nabij de vloedlijn. Aan sommige palen werd ook een landmijn bevestigd.